

BELGISCHE TECHNISCHE COÖPERATIE

INHOUDSTAFEL

Verslag van het college van commissarissen	1
Jaarrekening 2003	2
Voorafgaande opmerking	2
Toelichting bij de jaarrekening	3
Toelichting bij de balansrubrieken – ACTIEF	6
Toelichting bij de balansrubrieken – PASSIEF	7
Toelichting bij de resultatenrekening	8
Toelichting conform art. 661, 6° van het wetboek van vennootschappen	9
Kerncijfers	10
Nieuwe projecten 2003	12

Verantwoordelijk uitgever: Carl Michiels - **Coördinatie en eindredactie:** Marie-Christine Boeve, Guido Couck - **Vormgeving en realisatie:** www.concerto.be

Belgische Technische Coöperatie

Naamloze vennootschap van publiek recht met sociaal oogmerk • Hoogstraat 147 - 1000 Brussel • T +32 (0)2 505 37 00 • F +32 (0)2 502 98 62 • E info@btccctb.org
www.btccctb.org

Dit rapport is gedrukt op niet chloorgebleekt 100% kringlooppapier.

Verslag van het college van commissarissen

Verslag van het college van commissarissen ter vervanging van zijn verslag van 10 mei 2004 over het boekjaar afgesloten op 31 december 2003 voorgesteld aan de algemene vergadering van de aandeelhouders van de Belgische Technische Coöperatie, vennootschap van publiek recht met sociaal oogmerk.

Overeenkomstig de wettelijke en statutaire bepalingen en meer bepaald artikel 144 van het Wetboek Vennootschapsrecht, dat krachtens artikel 29 §1, van de wet van 21 december 1998 tot oprichting van de «Belgische Technische Coöperatie» in de vorm van een vennootschap van publiek recht van toepassing is op de Belgische Technische Coöperatie, brengt het College U verslag uit over de uitvoering van de controleopdracht die het werd toevertrouwd.

Het College heeft de controle uitgevoerd van de jaarrekening, opgesteld onder de verantwoordelijkheid van de Raad van Bestuur van de vennootschap, over het boekjaar afgesloten op 31 december 2003, met een balanstotaal van 70.833.481,58 EUR en waarvan de resultatenrekening van het boekjaar afsluit met een winst van 1.554.916,66 EUR. Het heeft eveneens de bijkomende specifieke controles uitgevoerd die door de wet zijn vereist.

Verklaring over de jaarrekening met voorbehoud en toelichtende paragraaf

De controles werden verricht overeenkomstig de algemene aanvaarde controlenormen alsook de normen van het Instituut der Bedrijfsrevisoren. Deze normen eisen dat de controle zo wordt georganiseerd en uitgevoerd dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen onjuistheden van materieel belang bevat, rekening houdend met de Belgische wettelijke en bestuursrechtelijke voorschriften met betrekking tot de jaarrekening.

Overeenkomstig deze normen werd rekening gehouden met de administratieve en boekhoudkundige organisatie van de vennootschap, alsook met de procedures van interne controle. De verantwoordelijken van de vennootschap hebben de vragen naar opheldering of inlichtingen beantwoord. Het College heeft op basis van steekproeven de verantwoording onderzocht van de bedragen opgenomen in de jaarrekening. Het heeft de waarderingsregels, de betekenisvolle boekhoudkundige ramingen die de vennootschap maakte en de voorstelling van de jaarrekening in haar geheel beoordeeld. Het is van oordeel dat deze werkzaamheden een redelijke basis vormen voor het uitbrengen van zijn oordeel.

Met betrekking tot de uitgaven in het buitenland heeft het College in de loop van 2003 de administratieve en boekhoudkundige organisatie van 26 projecten en 5 representaties ter plaatse onderzocht. De uitgaven voor deze projecten vertegenwoordigen ongeveer 21,3 % van het totaal van de projectuitgaven over het boekjaar 2003.

De controle over de overige uitgaven in het buitenland werd beperkt tot het steekproefsgewijze onderzoek van de verantwoordingsstukken die ter beschikking worden gehouden op

de zetel van de Belgische Technische Coöperatie in België en omvatte niet de evaluatie van de administratieve en financiële organisatie in de landen waar de vennootschap een betekenisvolle activiteit ontplooit. Dit houdt een beperking in van de controlewerkzaamheden, waardoor het College, overeenkomstig de voormelde controlenormen, een voorbehoud dient te formuleren.

Daarenboven formuleert het College een voorbehoud voor de openstaande saldi ten opzichte van DGOS die slechts gedeeltelijk geconfirmeerd werden. Deze saldi zijn in de balans opgenomen onder de activa voor een totaal bedrag van 3.132.911,90 EUR en onder de passiva voor een totaal bedrag van 55.166.666,72 EUR en in de toelichting (rubriek XVII) voor de projecten in medebeheer voor een bedrag van 73.024.944,56 EUR.

Het College is bijgevolg van oordeel dat, onder voorbehoud van bovenstaande paragrafen met betrekking tot een gedeelte van de buitenlandse uitgaven en voormelde openstaande saldi, rekening houdend met de toepasselijke wettelijke en bestuursrechtelijke voorschriften, de jaarrekening afgesloten op 31 december 2003 een getrouw beeld geeft van het vermogen, van de financiële toestand en van de resultaten van de vennootschap en dat een passende verantwoording wordt gegeven in de toelichting.

Zonder afbreuk te doen aan deze verklaring wenst het College nogmaals de aandacht van de aandeelhouder te vestigen op de onvoldoende administratieve organisatie en de interne controle van de vennootschap. Door de uitvoering van additionele werkzaamheden door de vennootschap en bijkomende substantieve testen door het College kon het een redelijke mate van zekerheid verkrijgen dat de jaarrekening geen onjuistheden van materieel belang bevat.

Zoals opgenomen in het jaarverslag bestaat er een geschil met de administratie van directe belastingen inzake het al dan niet inhouden van de Belgische bedrijfsvoorheffing op de wedden van het lokaal personeel tewerkgesteld in de representaties en de projecten. (De Raad van Bestuur is van oordeel dat deze bedragen niet zullen verschuldigd zijn). Gezien de procedure nog hangende is, kunnen we ons nog niet uitspreken over de uitkomst van dit geschil.

Bijkomende verklaringen en inlichtingen

Het College van Commissarissen vult zijn verslag aan met de volgende bijkomende verklaringen en inlichtingen die niet van aard zijn de draagwijdte van zijn verklaring over de jaarrekening te wijzigen:

Wettelijk vereiste verklaringen

- Het jaarverslag, zoals opgenomen onder delen 1.2 en 2 van het Beleidsverslag 2003 van de Raad van Bestuur, bevat de door de wet vereiste inlichtingen en sluit aan met de globale cijfers van de jaarrekening.

- Het College dient U geen enkele verrichting of beslissing mee te delen die in overtreding met de statuten en de vennootschappenwet zou zijn gedaan of genomen met uitzondering wat betreft de bepalingen van artikel 143 van de vennootschappenwet met betrekking tot het tijdig overmaken door de Raad van Bestuur aan het College van de jaarrekening en het jaarverslag en van artikel 83 met betrekking tot het tijdig neerleggen ervan.
- Onverminderd formele aspecten van ondergeschikt belang wordt de boekhouding gevoerd en de jaarrekening opgesteld overeenkomstig de in België toepasselijke wettelijke en bestuursrechtelijke voorschriften.
- De resultaatverwerking die aan de algemene vergadering wordt voorgesteld, stemt overeen met de wettelijke en statutaire bepalingen.

Bijkomende inlichtingen

- Zonder afbreuk te doen aan zijn verklaring, verwijst het College naar artikel 2.2 van het jaarverslag 2003 van de Raad van Bestuur, waarin melding wordt gemaakt van het

feit dat, overeenkomstig de overgangsmaatregelen voorzien in het tweede beheerscontract, de afstemming van de reële uitgaven met betrekking tot de projecten afgehandeld is. Een gelijkaardige afstemming dient nog plaats te vinden voor de beurzen en de MIP's van de vorige boekjaren die werden gefinancierd volgens de modaliteiten van het eerste beheerscontract.

Het College van Commissarissen

De leden van het Instituut der Bedrijfsrevisoren

Ernst & Young Bedrijfsrevisoren BCV (B 160)

vertegenwoordigd door R. Van Maele, vennoot

Van Nerom, Lelieur, Van Ryckeghem & co BVBA (B220)

vertegenwoordigd door G. Van Ryckeghem, vennoot

Het Rekenhof vertegenwoordigd door:

J. BECKERS, Raadsheer in het Rekenhof

D. CLAISSE, Raadsheer in het Rekenhof

Brussel, 13 december 2004

Jaarrekening 2003

Voorafgaande opmerking

De voorgelegde jaarrekening is het resultaat van de consolidatie van de activiteiten van openbare dienst, uitgevoerd op verzoek van de Belgische staat, en van de activiteiten voor derden, uitgevoerd op verzoek van andere organisaties.

In het kader van de activiteiten van de Belgische Technische Coöperatie moet een onderscheid gemaakt worden tussen drie soorten kosten en inkomsten:

- kosten van de projecten en programma's;
- kosten van de zetel;
- kosten van de plaatselijke vertegenwoordigingen, die gelijkgesteld worden met kosten van de zetel.

Overeenkomstig de wet tot oprichting van de BTC worden de kosten van de zetel en de vertegenwoordigingen – de werkingskosten – geboekt op andere rekeningen dan die welke voor de projecten en programma's worden gebruikt.

Conform de boekhoudwet worden de uitgaven en de inkomsten pas als dusdanig geboekt wanneer ze ook effectief gerealiseerd zijn. Dit betekent dat de bedragen die aan projecten en programma's zijn toegewezen, niet als uitgaven maar wel als voorschotten (actiefzijde) worden geboekt zolang die uitgaven niet werkelijk zijn gedaan.

De saldo's van de financiële rekeningen in medebeheer (saldo van de stortingen door de Belgische staat en de uitgaven van de projecten en programma's) behoren de BTC niet toe; zij worden dan ook bij het afsluiten van het boekjaar buiten balans gebracht.

Het tweede beheerscontract is op 1 januari 2003 van kracht geworden. Dat had de volgende implicaties:

- Het is nodig gebleken de projecten en programma's uit te splitsen volgens het wetsartikel waaraan zij beantwoorden. Voortaan wordt het volgende onderscheid gemaakt: activiteiten volgens artikel 5, activiteiten volgens artikel 6 en activiteiten voor derden (artikel 7). Ook de beheerskosten worden op dezelfde manier uitgesplitst.
- Het tweede beheerscontract bepaalt dat de omzet in medebeheer bestaat uit de bedragen die op de respectieve bankrekeningen zijn gestort. Omwille van de continuïteit omvat de gepubliceerde omzet van de BTC echter de reële uitgaven van de projecten. De omzet zoals gedefinieerd in het beheerscontract dient om de gewaarborgde winst te bepalen.
- De financieringsmodaliteiten van de BTC werden in vergelijking met 2002 gewijzigd; nu zijn ze conform het tweede beheerscontract. Voor de projecten die onder artikel 5 vallen – én voor de beheerskosten – factureert de BTC elk trimester een vierde van het bedrag dat haar voor die projecten werd toegekend in het jaarbudget. Vóór het einde van het daaropvolgende trimester motiveert de BTC de in de loop van het vorige trimester gedane uitgaven.
- Vóór 31 maart van het jaar dat volgt op het te financieren jaar, dient de BTC een afsluitende factuur in bij de Staat. Indien de BTC op die datum het voor het te financieren jaar totaal gefactureerde bedrag niet heeft verantwoord, wordt het niet verantwoorde bedrag in mindering gebracht van de factuur die de BTC bij de Staat indient op 1 juli van het jaar dat volgt op het te financieren jaar.

Toelichting bij de jaarrekening

Het ontwerp van jaarrekening werd opgesteld overeenkomstig de bepalingen van het Koninklijk Besluit van 30 januari 2001 tot uitvoering van het Wetboek van vennootschappen, meer bepaald boek II, titel I met betrekking tot de jaarrekening van de ondernemingen en overeenkomstig de bijzondere wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen die op de onderneming van toepassing zijn.

Toelichting bij de activiteiten

De vennootschap heeft in 2003 een winst van 1.554.916,66 EUR gerealiseerd, tegenover 714,39 EUR op het einde van 2002.

Toelichting bij de jaarcijfers

De jaarrekening geeft de volgende situatie weer:

Balanstotaal	70 833 481,58 €
Omzet	92 830 835,74 €
Te bestemmen winst van het boekjaar	1 554 916,66 €
Overgedragen winst van vorig boekjaar	20 974,49 €
Te bestemmen winstsaldo	1 575 891,15 €

Balans na resultaatverwerking

De balansen van het laatst afgesloten en het voorgaande boekjaar worden hieronder in beknopte vorm weergegeven (bedragen in EUR).

BALANS NA RESULTAATVERWERKING

ACTIVA	31/12/2003	%	31/12/2002	%
Vaste activa	1 725 119	2,4	1 962 376	5,4
Vorderingen > 1 jaar				
Subtotaal	1 725 119	2,4	1 962 376	5,4
Vlottende activa ≤ 1 jaar	69 108 362	97,6	34 330 018	94,6
TOTAAL VAN DE ACTIVA	70 833 481	100	36 292 394	100
PASSIVA	31/12/2003		31/12/2002	
Eigen vermogen	9 013 801	12,7	7 458 884	20,5
Voorzieningen en uitgestelde belastingen > 1 jaar	900 477	1,3	1 046 705	2,9
Schulden > 1 jaar				
Subtotaal	9 914 278	14,0	8 505 589	23,4
Voorzieningen en uitgestelde belastingen ≤ 1 jaar				
Schulden ≤ 1 jaar	59 352 124	83,8	27 468 437	75,7
Overlopende rekening	1 567 079	2,2	318 368	0,9
TOTAAL VAN DE PASSIVA	70 833 481	100	36 292 394	100

Uit voorgaande gegevens kunnen de volgende ratio's afgeleid worden:

	31/12/2003	31/12/2002
Liquideïteit (Vlottende activa korte termijn / Schulden korte termijn)	1,16	1,25
Solvabiliteit (Eigen vermogen / Totaal vermogen)	12,7 %	20,5 %

Resultatenrekening

Hieronder worden de voornaamste gegevens uit de resultatenrekening van 2002 en 2003 beknopt weergegeven (bedragen in EUR).

RESULTATENREKENING

	31/12/2003	Ind.	31/12/2002	Ind.
Omzet	92830836	95,5	97191141	
Andere bedrijfsopbrengsten	17037110	101,4	16798242	
Aankopen	79501977	92,4	86068553	
Diverse goederen en diensten	5707449	107,9	5288474	
Personeelskosten	21270095	102,3	20782826	
Afschrijvingen	860452	97,6	881529	
Voorzieningen risico's & kosten	-146228		308352	
Andere bedrijfskosten	158095	375,5	42097	
Bedrijfsresultaat	2516106	407,4	617552	
Financieel resultaat	-818396	130,6	-626863	
Uitzonderlijk resultaat	-142793		10026	
Onttrekking aan / overboeking van de uitgestelde belastingen				
Belastingen op het resultaat				
RESULTAAT VAN HET BOEKJAAR	1554917		715	
Onttrekking aan / overboeking van de belastingvrije reserves				
Te bestemmen winst van het boekjaar	1554917		715	

RESULTAATVERWERKING

De gerealiseerde winst bedraagt 1 554 916,66 €.

A. Te bestemmen winstsaldo:	(+) 1 575 891,15
Bestaande uit:	
- te bestemmen winst van het boekjaar	(+) 1 554 916,66
- overgedragen winst van het vorige boekjaar	(+) 20 974,49
C. Toevoeging aan het eigen vermogen bestaande uit:	
- toevoeging aan de wettelijke reserve	(-) 77 745,83
D. Over te dragen winst:	(-) 1 498 145,32

Toelichting bij de balansrubrieken - ACTIEF

VASTE ACTIVA

1725119 €

Deze vaste activa betreffen enkel de activa van de zetel en de plaatselijke BTC-vertegenwoordigingen.

De vaste activa die in het kader van projecten en programma's worden gerealiseerd, worden immers onmiddellijk bij hun realisatie volledig ten laste genomen volgens de argumentatie dat activa bij het afsluiten van een project of programma aan het partnerland worden overgedragen.

De immateriële vaste activa bestaan uit diverse computerprogramma's, waaronder voornamelijk het boekhoudprogramma Navision Financials®.

Opgemerkt dient te worden dat er wel informaticaontwikkelingen hebben plaatsgevonden, maar niet geactiveerd werden gelet op hun specifieke aard voor de activiteiten van de BTC.

De financiële vaste activa bestaan uit waarborgen die gestort werden door de plaatselijke vertegenwoordigingen. Voor de zetel zijn er geen gestorte waarborgen.

VORDERINGEN OP TEN HOOGSTE ÉÉN JAAR

3895336 €

HANDELSVORDERINGEN	3659557 €
Deze rubriek omvat:	
Klanten	3 197 157 €
Op te stellen facturen voor de projecten en programma's die op 31 december 2003 nog niet gefactureerd waren, maar die betrekking hebben op het boekhoudjaar	223 482 €
Te ontvangen creditnota's en gestorte voorschotten	25 371 €
Leveranciers credit saldi	213 547 €
OVERIGE VORDERINGEN	235 779 €
Deze rubriek omvat:	
terug te vorderen BTW	17 454 €
voorschotten	20 187 €
terug te vorderen bedrijfsvoorheffing en sociale lasten	198 138 €

LIQUIDE MIDDELEN

49783454 €

De bankrekeningen van de zetel en de vertegenwoordigingen van BTC zijn in deze rubriek opgenomen.

OVERLOPENDE REKENINGEN

15429573 €

Deze rubriek bestaat uit diverse over te dragen kosten en verkregen opbrengsten uit de lopende activiteiten:

Saldi op de datum van afsluiting van de bankrekeningen van de projecten en programma's in regie; laatstgenoemde worden immers beschouwd als toekomstige lasten en dus niet als beschikbare waarden.	14 686 760 €
Over te dragen kosten	409 827 €
Verkrege opbrengsten	221 125 €
Wachtrekening	111 861 €

Toelichting bij de balansrubrieken - PASSIEF**EIGEN VERMOGEN****9 013 801 €**

Het eigen vermogen omvat, naast het kapitaal van 7.436.806 €, de wettelijke reserve en de overgedragen winst.

VOORZIENINGEN VOOR RISICO'S EN KOSTEN**900 477 €**

Deze voorziening bestaat uit:

Voorziening voor groepsverzekering (Het betreft de voorziening voor de groepsverzekering van personen die minder dan een jaar in dienst zijn.)	62 708 €
Voorziening voor geschillen (De in 2003 aangelegde voorzieningen betreffen vooral lopende of mogelijke geschillen over ontslagen.)	595 908 €
Voorzieningen voor risico's en kosten	241 861 €

SCHULDEN OP TEN HOOGSTE ÉÉN JAAR**59 352 124 €**

Deze rubriek bestaat uit:

HANDELSSCHULDEN**1 781 075 €**

Ontvangen voorschotten van DGOS	3 472 283	56 685 633 €
Netto voorschotten 2e beheerscontract	47 298 007	
5X	1 391 944	
Beurzen	1 664 332	
Micro-interventieprogramma's (netto besteed)	995 311	
Andere donoren	1 863 756	
Voorzieningen voor vakantiegeld		885 416 €

OVERLOPENDE REKENINGEN - PASSIEF**1 567 079 €**

Dit bedrag bestaat uit verschillende kosten die op 2003 moeten worden geboekt.

Toelichting bij de resultatenrekening

De resultatenrekening wordt herwerkt conform de bepalingen van het tweede beheerscontract.

De activiteiten voor projecten en programma's worden onderverdeeld volgens artikel 5, artikel 6 en artikel 7 (activiteiten voor derden).

PROJECTEN EN PROGRAMMA'S	Art. 5 (AB 54 10 31 22)			Art. 6	Art. 7	2003
	regie	medebeheer	subtotaal			
Voorschot DGOS tweede beheers- contract			-135 000 000,00			
Werkelijke omzet	-56 977 347,01	-28 926 601,64	-85 903 948,65	-2 971 246,52	-2 546 919,06	-91 422 114,23
Annulatie medebeheer		28 926 601,64	28 926 601,64			
Stortingen medebeheer		-37 843 091,24	-37 843 091,24			
Omzet DGOS	-56 977 347,01	-37 843 091,24	-94 820 438,25	-2 971 246,52	-2 538 858,59	-100 330 543,36
Kosten	56 977 347,01	-28 926 601,64	85 903 948,65	2 971 246,52	2 538 858,59	91 414 053,76
Winst / projecten en programma's			-948 204,38	-37 741,43		-985 945,81
Terug te storten aan DGOS			39 231 357,37			
Resultaat van het boekjaar						977 885,34

BEHEER	Art. 5 (BA 54 10 31 22)			Art. 6	Art. 7	2003
	Kosten vertegenwoordigingen	Kosten zetel	Subtotaal			
Subsidies DGOS (jaar 1, 2 en 3)			-18 945 060,00	-481 565,60		-19 426 625,60
Terug te storten subsidies			2 570 199,19			2 570 199,19
Diverse goederen en diensten	3 279 323,29	2 399 166,46	5 678 489,75	1 401,95	27 557,50	5 707 449,20
Personeelskosten	4 154 082,40	5 077 706,11	9 231 788,51	547,39	125 682,79	9 358 018,69
Afschrijvingen en provisies	503 721,42	208 784,88	712 506,30	-	1 718,31	714 224,61
Andere bedrijfskosten	5 055,74	152 986,44	158 042,18	52,46	-	158 094,64
Financiële kosten	25 206,20	1 632 290,37	1 657 496,57	101,24	90,70	1 657 688,51
Uitzonderlijke kosten	26 914,61	125 604,05	152 518,66	-	-	152 518,66
Financiële opbrengsten	94 818,75	-924 612,93	-829 794,18	-9 498,43	-	-839 292,61
Uitzonderlijke opbrengsten	-783,01	-8 942,87	-9 725,88	-	-	-9 725,88
Annulatie Mark-ups			-303 134,07	-9 948,25	-217 050,44	-530 132,76
Doorfacturering van kosten			-73 327,03			-73 327,03
Resultaat m.b.t. beheer			-	-498 909,24	-62 001,14	-560 910,38
Resultaat m.b.t. projecten en programma's						-994 006,28
Resultaat boekjaar						-1 554 916,66

Toelichting conform art. 661, 6° van het wetboek van vennootschappen

Toelichting bij de investeringen

De belangrijkste investeringen van 2003 betreffen rollend materieel, informatica- en kantooruitrusting. Ze hebben enkel betrekking op de zetel en de plaatselijke BTC- vertegenwoordigingen.

De vaste activa die in het kader van projecten en programma's worden gerealiseerd, worden onmiddellijk bij hun realisatie volledig ten laste genomen, aangezien deze activa bij het afsluiten van een project of programma aan het partnerland worden overgedragen.

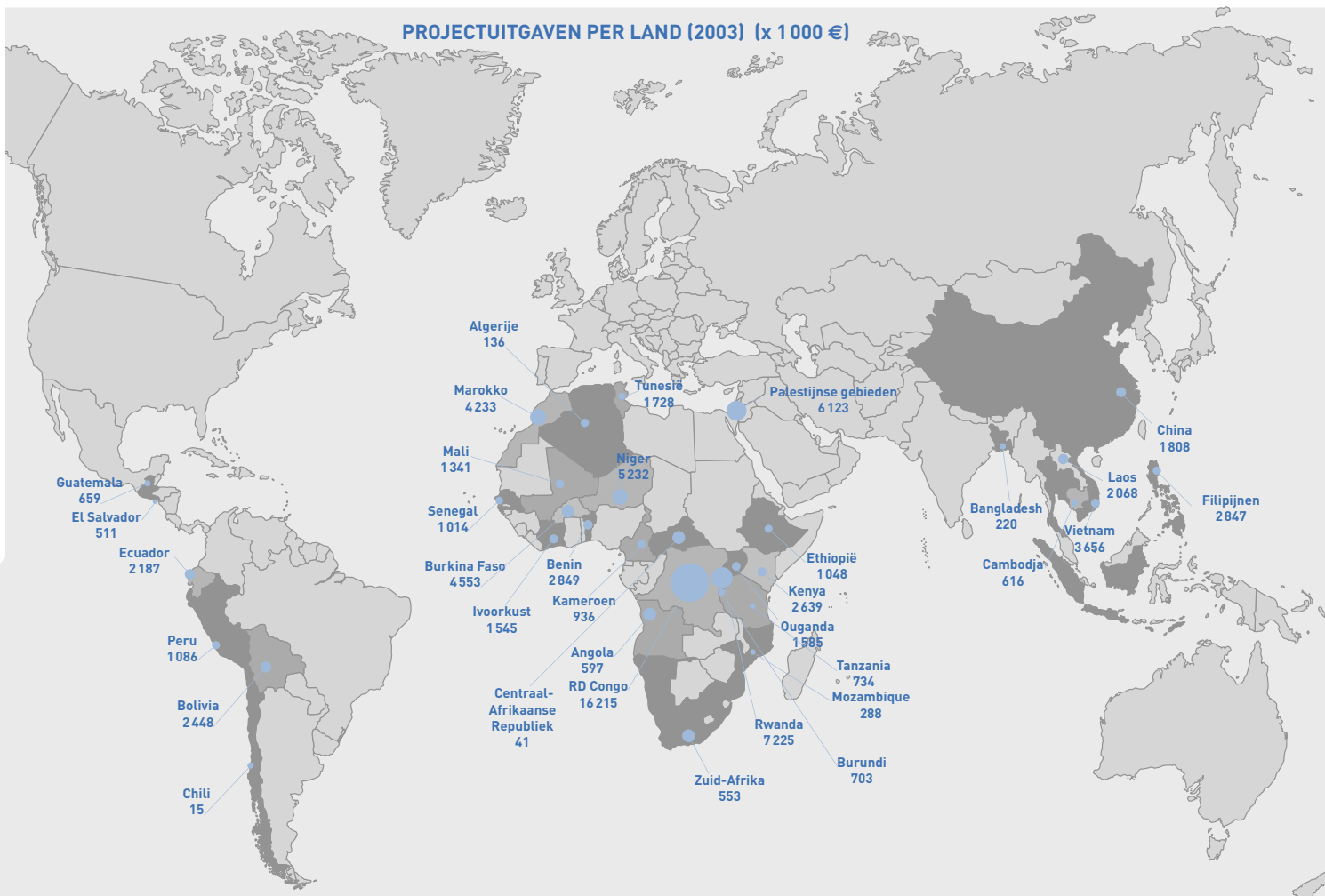
Toelichting bij de beheerskosten

De beheerskosten van de BTC op rekening van de provisionele bijdrage voor artikel 5 (18.945.060 €) komen in 2003 uit op 16.374.860 €, inclusief de afschrijvingen, het uitzonderlijk resultaat en het financieel resultaat. De beheerskosten van de vertegenwoordigingen zijn goed voor ongeveer 50% van de totale kosten.

Toelichting bij de bezoldigingen

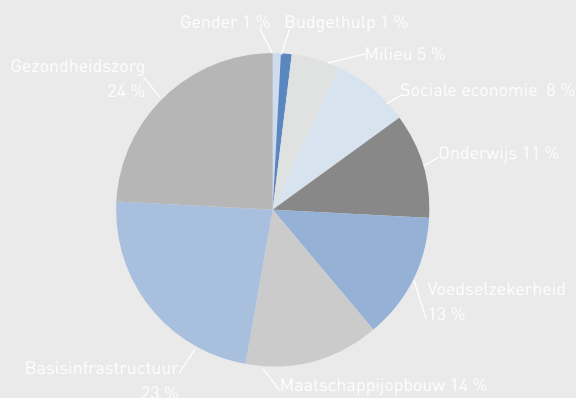
Op 31 december 2003 telde de BTC 241 medewerkers, van wie 94 mensen in de hoofdzetel en 147 in het buitenland.

PROJECTUITGAVEN PER LAND (2003) (x 1 000 €)

SECTORALE UITSPLITSING PROJECTUITGAVEN 2003

In 2003 beheerde de Belgische Technische Coöperatie 259 projecten in 37 landen in Afrika, Azië en Latijns Amerika. Ook in België werden een aantal projecten uitgevoerd: de Algemene Informatiecyclus, Kleur Bekennen/Annoncer la Couleur en Fair Trade.

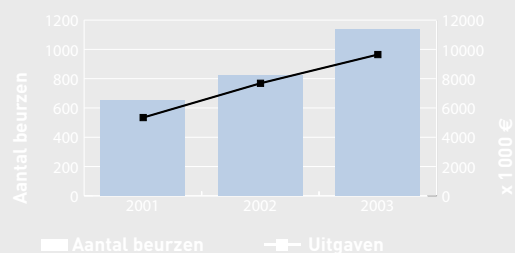
STUDIEBEURZEN EN STAGES

De Belgische Technische Coöperatie beheert studiebeurzen, stagebeurzen en gemengde beurzen, zowel in de partnerlanden (lokale en regionale beurzen) als in België. De beurzen worden al dan niet in het kader van een project toegekend.

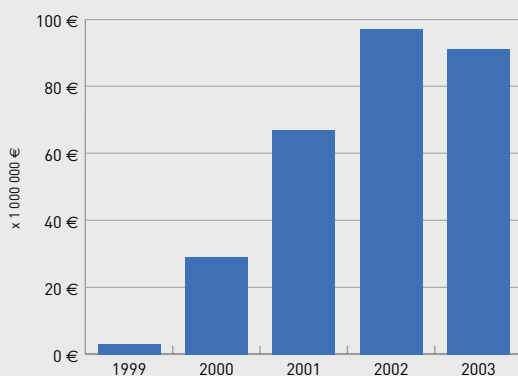
Het merendeel van de beurzen wordt in opdracht van de Directie-generaal Ontwikkelingssamenwerking beheerd, maar ook andere regionale, nationale of internationale organisaties vertrouwen het beheer van hun beurzen aan de BTC toe. Met uitzondering van de lokale en regionale beurzen wordt het beheer in hoofdzaak door de zetel verzorgd. Ook hier is er een aanhoudende stijgende tendens, zowel voor het aantal beurzen als voor de uitgaven voor beurzen.

De studenten komen uit 30 verschillende landen. Landbouw en geneeskunde vertegenwoordigen 40% van de gekozen opleidingen.

BEURZEN: AANTAL & UITGAVEN

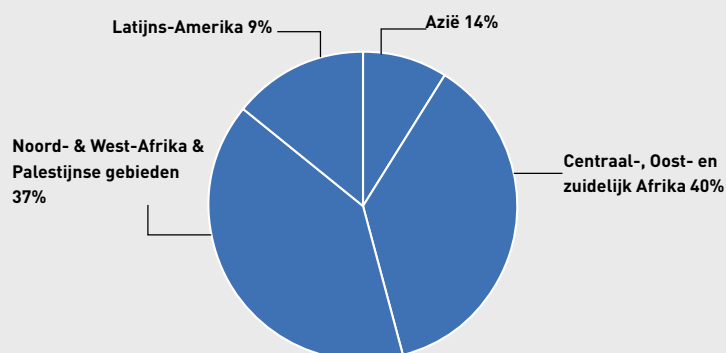

ONTWIKKELING VAN DE OMZET

Omzet 2003: 91 miljoen euro

UITSPLITSING VAN DE OMZET PER REGIO

OMZET VOLGENS ARTIKEL 5-6-7 VAN DE WET

Artikel 5 = taken van openbare dienst inzake ontwikkelingssamenwerking (directe bilaterale samenwerking)	85 903 948,65 €
Artikel 6 = bijzondere taken van openbare dienst inzake ontwikkelingssamenwerking (Algemene informatiecyclus, Kleur Bekennen, Annoncer la Couleur, noodhulp, rehabilitatiehulp...)	2 971 246,52 €
Artikel 7 = andere taken in de ontwikkelingssamenwerking die aan de BTC worden toegewezen door derden (Europese Unie, Wereldbank, DFID enz...)	2 546 919,06 €
Totale omzet	91 422 114,23 €

26 VERTEGENWOORDIGINGEN

Noord- & West-Afrika & Palestijnse gebieden	
1	Algerije
2	Tunesië
3	Marokko
4	Palestijnse gebieden
5	Senegal
6	Burkina Faso
7	Ivoorkust
8	Niger
9	Mali
10	Benin
11	Kameroen
Centraal-, Oost- en zuidelijk Afrika	
12	Democratische Republiek Congo
13	Burundi
14	Rwanda
15	Oeganda
16	Kenya
17	Ethiopië
18	Tanzania
19	Mozambique
20	Zuid-Afrika
Azië	
21	Vietnam
22	Laos
23	Cambodja
Latijns-Amerika	
24	Bolivia
25	Ecuador
26	Peru

VERMINDERING VAN HET AANTAL PARTNERLANDEN

In november 2003 kondigde de regering aan dat het aantal partnerlanden van de Belgische ontwikkelingssamenwerking teruggebracht werd van 25 tot 18. De belangrijkste criteria voor de keuze van de partnerlanden zijn:

- de absolute prioriteit die in het regeerakkoord wordt gegeven aan Centraal-Afrika, meer bepaald Congo, Rwanda en Burundi;
- de armoedegrade in de betrokken landen (op basis van de Human Development Index van het ontwikkelingsprogramma van de Verenigde Naties – UNDP);

- de omvang van onze samenwerking met de betrokken landen;
- ons aandeel in de totale bilaterale hulp aan dat land;
- de kwaliteit van de portefeuille aan ontwikkelingsprojecten.

DE 18 PARTNERLANDEN ZIJN:

1. Democratische Republiek Congo
2. Rwanda
3. Burundi
4. Oeganda
5. Tanzania
6. Zuid-Afrika
7. Mozambique
8. Palestina
9. Marokko
10. Algerije
11. Benin
12. Niger
13. Senegal
14. Mali
15. Vietnam
16. Peru
17. Ecuador
18. Bolivia

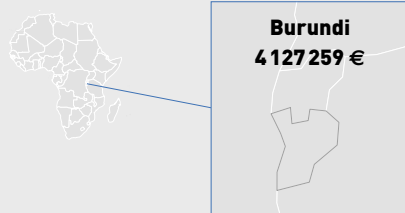
PERSENEEL

Zetel	94
Zetel stricto sensu	82
Noordprojecten (Algemene Informatiecyclus, Kleur Bekennen, Annoncer la Couleur)	12
Vertegenwoordigingen (internationaal personeel)	35
Projecten (internationale experts)	112
Totaal	241

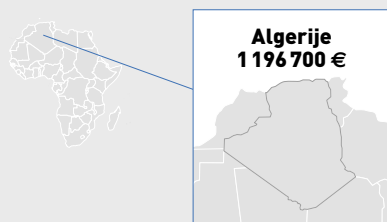
Nieuwe projecten 2003

Onderstaande lijst geeft een overzicht van de uitvoeringsovereenkomsten voor projecten, die in 2003 werden ondertekend.

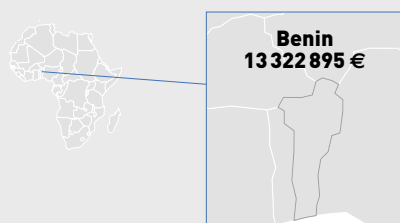
AFRIKA

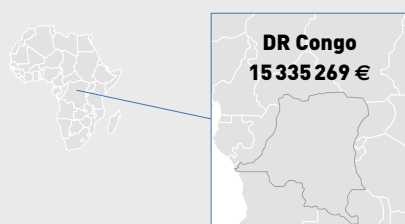
Burundi	€
Steun aan het Institut Supérieur Agronomique du Burundi (zaaigoed)	1 447 811
Steun aan de provinciale gezondheidszorg in Kirundo	163 610
Schoolgebouwen en pedagogisch materiaal	801 606
Versterking van de basisgezondheidszorg in de provincie Mwaro	670 400
Expertise – Financiële hulp voor de betaling van de loonachterstand van het onderwijzend personeel	306 584
Rurale habitat en lokale bouwmaterialen	493 900
Expertise – Financiële hulp voor het Belgisch-Burundees tegenwaardefonds	122 614
Expertise – Follow-up en controle van de bijzondere hulp voor de betaling van drie maanden loon aan de Burundese ambtenaren – Financiële hulp	120 734

Algerije	€
Belgisch-Algerijns studie- en expertisefonds	1 196 700

Benin	€
Steun aan de gezondheidszone van Bassila	2 781 071
Steun aan de plattelandsontwikkeling in de departementen Atacora en Donga	5 000 398
Programma voor drinkwater en plattelandssanering in de departementen Atacora en Donga	2 881 416
Steun aan de gezondheidszone van Klouékanmé - Toviklin - Lalo	2 660 010

DR Congo	€
Steun voor het nationale programma ter bestrijding van aids	5 600 000
Noodhulp – Rehabilitatie van de gezondheidszone van Kisangani	735 269
Programma ter ondersteuning van de hervorming van het ambtelijke apparaat	4 000 000
Financiering van steun en expertise voor de Congolese staat	5 000 000

Rwanda
15 366 863 €

Rwanda

€

Steun aan de eenheid voor steriele oplossingen van Labophar	614 066
Institutionele versterking van het strategische planningproces	1 705 359
Steun aan het geïntegreerde nationale programma ter bestrijding van malaria	2 609 006
Verbetering van de toegang tot het basisonderwijs door de bouw, de rehabilitatie en de uitrusting van basisscholen - Money for Work II	5 984 302
Steun aan het basisonderwijs: verhoging van de kwaliteit van het wetenschapsonderwijs in de eerste cyclus van het secundair	4 454 130

Zuid-Afrika
9 200 000 €

Zuid-Afrika

€

Preventie van tuberculose, HIV en SOA's, verzorging en begeleiding	6 200 000
Steun aan de Zuid-Afrikaanse politie om de lokale dienstverlening te verbeteren	3 000 000

Senegal
14 976 444 €

Senegal

€

Renovatie en versterking van de waterputten in het aardnotenbekken	14 976 444

Tanzania
2 363 533 €

Tanzania

€

Steun aan het nationale programma ter bestrijding van aids	533 533
Belgisch Overlevingsfonds – Financiële steun voor de basisgezondheidszorg in Karagwe District	1 830 000

Oeganda
5 578 000 €

Oeganda

€

Oegandeas-Belgisch studie- en expertisefonds	817 500
Basisschool voor oorlogswezen	765 000
Project ter ondersteuning van het strategische plan voor de Wetlands	3 995 500

Burkina Faso
4 969 489 €

Burkina Faso

€

Project Basisonderwijs als onderdeel van het multisectorale programma Oubritenga - Kourweogo - Kadiogo	3 979 497
Expertise – Follow-up van het krediet ter ondersteuning van de armoedebestrijdingsstrategie	171 000
Tegenwaardefonds als gevolg van de rehabilitatie van elektromotoren van de locomotieven voor de lijn Abidjan-Kaya	743 680
Financiering van alle wetteksten en reglementen in Burkina Faso	75 312

Ethiopië
4 705 000 €

Ethiopië

€

Voorkomen en verwijderen van overtollige voorraden pesticide	3 470 000
Aankoop van tekenmateriaal voor 142 secundaire technische scholen	1 235 000

Kenya
849 682 €

Kenya

€

Baringo waterprogramma (tweede fase)	849 682

Mali
5 996 623 €

Mali

€

Belgisch Overlevingsfonds – Steun aan de decentralisatie van het waterbeheer in de streek van Gao	5 996 623

Marokko
7 343 802 €

Marokko

€

Project ter bestrijding van de droogte	1 330 940
Sanering van de gemeente Tarfaya	1 104 751
Verbetering van de kwaliteit van de landbouwgrondstoffen	693 234
Hulp voor de ontwikkeling van opleidingen via leercontract	1 692 750
Hulp aan het nationale programma ter bestrijding van SOA's en aids	1 602 500
Marokkaans-Belgisch studie- en expertisefonds	919 627

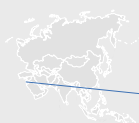

Niger
6 308 198 €

Niger

€

Hogere inkomens voor de vrouwen in de streek van Dosso	3 874 463
Hulp voor de selectie, de veredeling en de verspreiding van de rode geit van Maradi - Fase II	1 534 555
Nigerees-Belgisch studie- en expertisefonds	814 680
Expertise – Financiële hulp voor de gedeeltelijke betaling van de loonachterstand van de Nigere ambtenaren	84 500

Palestijnse gebieden
878 000 €

Palestijnse gebieden

€

Renovaties in de sectoren water en elektriciteit - Noodhulp	878 000

SADC (South African Development Community)

€

Information 21: sensibilisering voor regionale integratie	2 453 973

ZUID-AMERIKA

Bolivia
80 427 €

Bolivia

€

Expertise – Steun aan de «Defensor del Pueblo» (ombudsman) via basketfunding	55 607
Financiële hulp met het oog op hogere lonen voor de Boliviaanse ambtenaren in de sectoren gezondheid en onderwijs	24 820

Chili
62 032 €

Chili

€

Versterking van de sociale en de gemeenschapsactie van de Fundación de la Familia	62 032

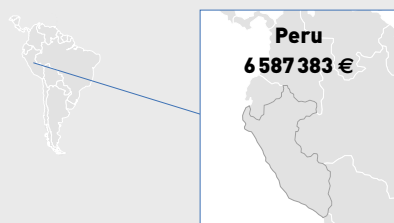

Ecuador
3 160 000 €

Ecuador

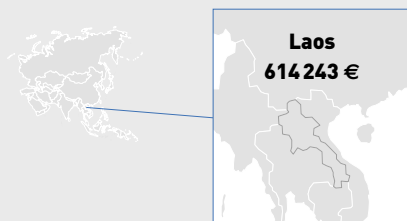
€

Commercialisering en productie van zuivelproducten in de Sierra Norte in Ecuador	1 100 000
Bevordering van de seksuele en reproductieve rechten van de adolescenten in Ecuador	2 060 000

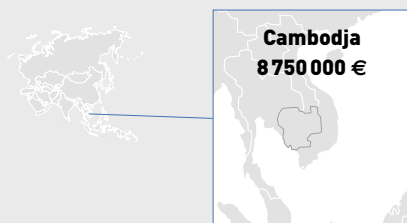

Peru	€
Peruviaans-Belgisch studie- en expertisefonds	552 920
Programma om drugsgebruik te voorkomen en drugsverslaafden te rehabiliteren	2 750 167
Productiviteitsontwikkeling en bevordering van de plattelandsvrouwen in de provincies Andahuaylas en Chincheros - Verbetering van de landbouwproducten om de armoede te verminderen	31 060
Centra voor niet-financiële dienstverlening aan de bedrijven van Ayacucho	1 515 321
Programma ter bestrijding van familiaal en seksueel geweld	1 737 915

AZIË

Laos	€
Financiële en beheerstechnische versterking van de sociale zekerheid	614 243

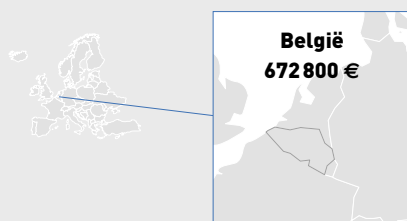

Cambodja	€
Basisonderwijs en lerarenopleiding in de provincies Siem Reap, Otdar Meanchey en Kampong Cham	8 750 000

Filipijnen	€
Belgisch geïntegreerd programma ter ondersteuning van de landbouwhervorming - Fase III	7 572 000

EUROPA

België	€
Algemene informatiecyclus 2004	672 800

24 landen	
Micro-interventieprogramma's 2003	2 693 334
Programma beurzen 1	2 660 000
Programma beurzen 2	3 186 050
Programma beurzen 3	4 561 650
Bijdrage van de Belgische staat	155 571 649